

Preses relīze

Luksemburgā, 2019. gada 12. decembrī

Revidenti uzskata, ka ES budžeta atbalstu partnervalstīm ne vienmēr pamato pietiekami būtiski un stabili darbības dati

Jaunajā Eiropas Revīzijas palātas ziņojumā teikts, ko ES izmanto, lai partnervalstīm piešķirtu budžeta atbalsta mainīgās daļas, ne vienmēr ir pietiekami pārliecinoši, lai pieņemtu informētus lēmumus. Darbības rādītāji un to mērķi dažkārt nav būtiski, un tāpēc ir grūti novērtēt, vai partnervalstis ir panākušas progresu, īstenojot reformas saskaņā ar vienošanos. Tādējādi lēmumi piešķirt budžeta atbalsta maksājumus ne vienmēr ir bijuši pietiekami pamatoti, secina revidenti.

Katru gadu ES pārskaita partnervalstīm vidēji aptuveni 1,7 miljardus EUR, ja tās ir izpildījušas maksājuma nosacījumus saskaņā ar vienošanos. Šā atbalsta veida mērķis (to sauc par budžeta atbalstu) ir palīdzēt ES partnervalstīm īstenot reformas. Aptuveni 44 % no ES maksājumiem saistībā ar budžeta atbalsta līgumiem ir "mainīgās daļas", kuras izmaksā, pamatojoties uz rezultātiem, kas sasniegti attiecībā uz noteiktiem darbības rādītājiem. Tādējādi revidenti novērtēja, cik būtiski un ticami ir dati, kurus Eiropas Komisija izmanto mainīgo daļu izmaksai saskaņā ar budžeta atbalstu.

"ES ir lielākā budžeta atbalsta sniedzēja pasaulē; tā palīdz partnervalstīm to centienos īstenot reformas un sasniegt Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķus," teica par šo ziņojumu atbildīgais Eiropas Revīzijas palātas loceklis Hannu Takkula. "Taču, pirms tiek veiktas jebkādas izmaksas, Komisijai ir jāpievērš lielāka uzmanība tam, vai tās rīcībā ir pareizi dati, lai noteiktu, vai ir panākts pietiekams progress."

Revidenti konstatēja, ka rādītāji, kas izmantoti budžeta atbalsta izmaksai, bija saskaņīgi ar partnervalstu nozaru stratēģijām un kopumā sniedza iecerēto stimulējošo ietekmi. Tomēr tie ne vienmēr ir labi izstrādāti un to ir par daudz. It īpaši jāmin, ka liela daļa joprojām bija vērsta uz īstermiņa darbībām, nevis uz ilgtermiņa rezultātiem. Turklāt aptuveni trešdaļa rādītāju neļāva objektīvi novērtēt rezultātus. Daži bija neskaidri formulēti, un tiem nebija noteikti kvantitatīvi mērķi. Citiem bija nepareizi noteiktas atsaucēs vērtības vai to nebija vispār. Rezultātā dažos gadījumos prasītie mērķi izrādījās zemāki par tiem, kas bija pirms ES intervences sākšanas.

Šī preses relīze sniedz kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas sagatavoto īpašo ziņojumu. Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Kopumā šīs nepilnības pieļāva dažādas interpretācijas par to, vai mērķi ir sasniegti, un tādējādi, iespējams, ietekmēja izmaksu pieprasījumu analīzi.

Revidenti arī secināja, ka vairākumā gadījumu Komisija nebija sagatavojusi skaidrus secinājumus par partnervalstu spēju sagatavot precīzus datus. Galvenās problēmas, ko revidenti uzsvēra, attiecās uz mērķiem, kas nebija sasniegti noteiktajos termiņos, rezultātiem, kas tika mērīti, pamatojoties uz nepareizi noteiktām atsaucēs vērtībām, nepareiziem vai nepilnīgiem pierādījumiem par rādītāju sasniegšanu un mērķiem, kas vispār nebija sasniegti.

Visbeidzot, revidenti atkārtoja Komisijas novērtējumus attiecībā uz to, kā sasniegti rādītāji, kas izmantoti par pamatu budžeta atbalsta maksājumiem. No pārbaudītajiem mainīgo daļu maksājumiem, kas kopumā sasniedz 234 miljonus EUR, viņi konstatēja neatbilstības saistībā ar 16,7 miljoniem EUR: 13,3 miljoni EUR bija nepietiekami pamatoti, bet 3,4 miljoni EUR bija izmaksāti, kaut arī nekāds reāls progress nebija panākts. Turklāt revidenti uzsvēra, ka 26,3 miljoni EUR bija izmaksāti Moldovai bez pienācīgiem dokumentiem par to, ka ir panākti nepieciešamie uzlabojumi demokrātijas principu un tiesiskuma jomā.

Pamatojoties uz šiem konstatējumiem, revidenti formulē vairākus ieteikumus, mudinot Eiropas Komisiju

uzlabot tās novērtējumu attiecībā uz valstu spēju sniegt ticamus darbības datus;
pilnveidot budžeta atbalstam izmantoto rādītāju formulējumu;
vairāk izmantotu iznākuma rādītājus;
uzlabot mainīgo daļu izmaksai izmantoto darbības datu pārbaudes.

Piezīmes izdevējiem

Laikposmā no 2014. gada līdz 2017. gadam Eiropas Savienība (no sava budžeta un Eiropas Attīstības fonda) budžeta atbalstam atvēlēja aptuveni 11 % no divpusējās attīstības palīdzības budžeta. 2017. gadā tā sniedza budžeta atbalstu 90 valstīm un teritorijām, kuras kopumā saņēma 1,8 miljardus EUR.

Kopējā summa, par ko 270 īstenošanas procesā esošajos budžeta atbalsta līgumos ir uzņemtas saistības, ir 12,7 miljardi EUR. Galvenās atbalstītās nozares ir izglītība, lauksaimniecība un lauku attīstība, veselība un enerģētika.

Izmaksu pieprasījumus mainīgajām daļām sagatavo partnervalstis. Tādējādi ir ļoti svarīgi, lai Komisija spētu sagatavot secinājumus par iesniegto datu ticamību.

Īpašais ziņojums Nr. 25/2019 "Datu kvalitāte budžeta atbalsta jomā: nepilnības dažos rādītājos un mainīgo daļu maksājumu pārbaudē" ir pieejams ERP tīmekļa vietnē (eca.europa.eu) ES 23 valodās. ERP jau iepriekš ir sniegusi komentārus par ES budžeta atbalstu savos atzinumos par finanšu noteikumiem, kas ierosināti attiecībā uz Eiropas Attīstības fondu (EAF), un par Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu (NDICI); sk. 2019. gada februāra [ERP piezīmju kopsavilkumu](#).

Ar īpašajiem ziņojumiem ERP iepazīstina Eiropas Parlamentu un ES Padomi, kā arī citas ieinteresētās personas, tādas kā valstu parlamenti, nozares un pilsoniskās sabiedrības pārstāvji. Lielākā daļa no mūsu sagatavotajiem un ziņojumos iekļautajiem ieteikumiem tiek īstenota.

Saistībā ar šo ziņojumu preses pārstāvjus lūdzam sazināties ar

Vincent Bourgeais – e-pasts: vincent.bourgeais@eca.europa.eu

Tālr.: (+352) 4398 47502 / Mob. tālr.: (+352) 691 551 502